

**Babička roku
je ze Zábřehu**
strana 2

**Hospicová péče
v kraji**
strana 3

**Olympiáda mládeže
má svého maskota**
strana 12

Olomoucký kraj

ČÍSLO 10 | ŘÍJEN 2021 | ROČNÍK 20

NÁKLAD 285 000 VÝTIŠKŮ

DISTRIBUOVÁNO ZDARMA VŠEM DOMÁCNOSTEM V KRAJI

Kraj udělil Ceny cestovního ruchu společně za dva ročníky

Po roční pauze předal Olomoucký kraj zástupcům turistických atraktivit v regionu Ceny cestovního ruchu za roky 2020 a 2021. Vloni se kvůli epidemii covid-19 slavnostní předávání cen nekonalo.

Letošní vyhlášení se proto v polovině září událo ve velkém stylu v olomouckém Domu u Parku. „Uplynulé dva roky nebyly pro cestovní ruch vůbec jednoduché. Přesto se lidem, kteří se na rozvoji turismu podílejí, podařilo odvést obrovský kus práce a připravit pro návštěvníky našeho regionu řadu novinek. Všem jim za to velmi děkuji,“ uvedl v rámci slavnostního večera Josef Suchánek, hejtmán Olomouckého kraje.

Soutěž představuje to nejzajímavější v kraji

Každoroční soutěž si klade za cíl představit, zviditelnit a ocenit to nejzajímavější, co může Olomoucký kraj turistům nabídnout. Ceny cestovního ruchu vyhláší kraj v několika kategoriích, v nichž mohou lidé hlasovat prostřednictvím webových stránek cenykraje.cz. Zvláštní cenu pak uděluje přímo hejtmán. „Absolutním vítězem za

Ceny cestovního ruchu uděluje Olomoucký kraj od roku 2017. Letos v rámci slavnostního večera převzali ocenění i vítězové loňského ročníku.

Foto | Olomoucký kraj

loňský rok se staly Schrothovy léčebné lázně v Dolní Lipové a za letošek Hanácké stezky. Obě tyto atraktivy stojí za návštěvu, stejně jako všechna další nominovaná místa, která se v anketě o přízeň veřejnosti ucházela,“ dodala Milada Sokolová, uvolněná členka zastupitelstva Olomouckého kraje pro oblast vnějších vztahů a cestovního ruchu.

Veřejnost hlasovala v pěti kategoriích, nejvíce hlasů letos získal cyklistický okruh Hanácké stezky u Plumlova na Prostějovsku. „Té ceny si samozřejmě vážíme a odráží to naše desetileté úsilí o to, co jsme vybudovali. Věříme, že

REPORTÁŽ

nám cena marketingově pomůže a díky lepší propagaci a nabereme třeba i nové podporovatele. Zatím totiž vše financujeme z vlastních peněz,“ uvedl k získanému ocenění Roman Hájek, odpovědný vedoucí za Hanácké stezky.

SLOVO HEJTMANA

Táhneme za jeden provaz

Vážné dámy a pánové, tématem aktuálního vydání krajského zpravodaje je sociální oblast. To je něco, s čím se potká každý z nás a někteří se potkávají pravidelně. Olomoucký kraj si dal za cíl sociální služby zkvalitňovat, modernizovat a přiblížit více lidem.

Velký důraz přitom kládeme na péči o seniory. A nejen o ně. Někdy se totiž význam sociálních služeb redukuje pouze na tematiku seniorů. Jenže sociální oblast má okruh služeb daleko širší. Zaměřuje se třeba na podporu rodin, snaží se zpřístupnit pěstounskou péči a v neposlední řadě je jejím úkolem začleňovat osoby s hendikepem do společnosti. Aby nežili na jejím okraji, ale dohromady se všemi ostatními.

Zkrátka, sociální služby nabízejí pomoc celé společnosti. A je to tak dobře, protože v Olomouckém kraji táhneme za jeden provaz. A když někdo pomocnou ruku potřebuje, měli bychom ji podat – ne z povinnosti, ale ze slušnosti.

Josef Suchánek,
hejtmán Olomouckého kraje

CENY CESTOVNÍHO RUCHU ZA ROK 2020

Kategorie: NOVINKA V CESTOVNÍM RUCHU

Cyklotrasa Ochutnej Moravu na kole

Kategorie: ZIMNÍ STŘEDISKO

Ski areál Hlubočky

Kategorie: LÁZEŇSKÝ BALÍČEK

Horské klima – Schrothovy léčebné lázně v Dolní Lipové

Kategorie: ECO FRIENDLY ZAŘÍZENÍ

Zlatá farma, Štětovice

Kategorie: OSOBNOST GASTRONOMIE

Petr Heneš, Honza Malý – Eatery & Bakery, Long story short, Olomouc

Absolutní vítěz:

Schrothovy léčebné lázně v Dolní Lipové

Cena hejtmána 2020:

Ivan Marek – jeden z hlavních propagátorů cestovního ruchu města Olomouce a Olomouckého kraje. Řada tištěných publikací a digitálních nosičů, které za dlouhou dobu svého působení vytvořil, získala desítky ocenění doma i v zahraničí.

CENY CESTOVNÍHO RUCHU ZA ROK 2021

Kategorie: BIKE A TRAIL PARK

Hanácké stezky

Kategorie: KEMP

Cyklokemp Černý potok

Kategorie: NAUČNÁ STEZKA

Stezka živé vody

Kategorie: NEOBJEVENÝ SKVOST

Špacírštejn

Kategorie: NOVINKA V CESTOVNÍM RUCHU

Hrad Helfštýn – zpřístupnění renesančního paláce

Absolutní vítěz:

Hanácké stezky

Cena hejtmána 2021:

Josef Sekula – „pilíř“ cestovního ruchu v Jeseníkách. Dlouhodobě rozvíjí cestovní ruch v oblasti Horního a Dolního Lipovska a pozvedává gastronomickou úroveň v celé turistické oblasti. Je klíčovou osobou ve věcech údržby jeseníckých lyžařských běžeckých tratí.

ČÍSLO MĚSÍCE

8 100 000

Tolik peněz schválilo zastupitelstvo Olomouckého kraje na dotační podporu cestovního ruchu a zahraničních vztahů pro letošní rok.

Školy získaly ocenění za ekologický přístup

Zelená škola 2020/2021 je ocenění, které si zástupci škol převzali v polovině září v sídle hejtmánství. Titul Zelená škola Olomouckého kraje mohou vítězové používat dva roky a zasloužili se o to svými ekologickými aktivitami a projekty na ochranu přírody, kterými motivují žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí. „Vítězné školy obdržely finanční příspěvek ve výši třicet tisíc korun, který mohou použít třeba na nákup výukových pomůcek, zahradního nářadí a materiálu, dětských herních prvků nebo na úhradu služeb vztahujících se k ekologické výchově,“ uvedl radní Aleš Jakubec.

Přehled vítězů jednotlivých kategorií:

- kategorie Mateřská škola: **Mateřská škola POHÁDKA, Zábřeh**
- kategorie Základní škola: **Základní škola Senice na Hané**
- kategorie Gymnázium: **Gymnázium, Olomouc – Hejčín**
- kategorie Střední škola vzdělávající žáky v oborech vzdělání zaměřených na lesnictví, ekologii a zemědělství: **Střední lesnická škola, Hranice**
- kategorie Škola samostatně zřízena pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: **Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Přerov**

ŠTERNBERK | Nový atletický stadion ve Šternberku začal koncem září sloužit všem zájemcům o atletické aktivity – školám, klubům i veřejnosti. Správcem areálu je tamější dům dětí a mládeže.

UNIČOV | Start nového parkovacího systému v centru Uničova muselo město o měsíc odložit. Důvodem jsou problémy provázející výrobu dopravních značek vymezujících parkovací zónu. Nový systém placeného parkování v centru města bude platný od 1. listopadu.

HRANICE | Nová cyklostezka propojila Hranice s Běloučkem. Navazuje na opravené polní cesty ze Strážnice nad Ludinou a dále na místní část Velká. Nová spojnice tří sídel je dalším z počínů na cestě k zprůchodnění krajiny, vytváří bezpečnější spojení obcí, zároveň je mostem mezi Bečvou a Odrou a také spojnicí Olomouckého a Moravskoslezského kraje.

ŠUMPERK | Město Šumperk vyhlásilo výběrové řízení na pozici městského architekta. Jeho náplní bude dohled nad vzhledem města a konzultační a poradenská činnost v oblastech architektury a urbanismu v Šumperku.

Babička roku je ze Zábřehu, bude bojovat i v celostátním kole

Helena Seidlová ze Zábřehu je Babičkou Olomouckého kraje roku 2021 a porotu i diváky nadchla svým tanečním vystoupením. Na cestě k vítězství ji podporovalo bezmála pět set seniorů, kteří v polovině září slavili v pavilonu A Výstaviště Flora Olomouc, za přísných hygienických opatření, svůj svátek.

„I přes všechny těžkosti způsobené koronavirem se nám podařilo uspořádat šestý ročník akce, která už na Hané zdomácněla. Na devadesát procent diváků prokázalo, že jsou očkova-

si odnesla Františka Hausnerová z Moravského Berouna. Ta zaujala porotu tancem. Babičce sympatie vybíralo publikum a titul získala Rozálie Tejkalová z Bouzova, která ve volném čase nejraději recituje básně a sama je dokonce i píše.

Celostátní kolo 19. listopadu – Výstaviště Flora Olomouc

Babičky předvedly, že se umí bavit

ni. Navíc jsme přímo na místě prováděli testování,“ řekla za organizátory akce Milena Hesová, předsedkyně Krajské rady seniorů Olomouckého kraje.

Stříbrnou příčku získala Alena Budíková z Velké Bystřice, která v rámci volné disciplíny předvedla svoje kulinářské umění. Bronz

Soutěže se může zúčastnit každá babička od šedesáti let, která má trvalý pobyt na území Olomouckého kraje. Soutěžící absolvovaly třímínutový rozhovor, předvedly volnou disciplínu, v jejímž rámci recitovaly, zpívaly, tančily, hrály na hudební nástroj nebo ukázaly jiné dovednosti. Nechyběla ani módní přehlídka

Babičku roku Olomouckého kraje Helenu Seidlovou dekoroval přímo hejtmán Josef Suchánek.

Foto | Olomoucký kraj

společenského oblečení podle vlastního výběru.

„Soutěž Babička roku vznikla před lety právě v Olomouckém kraji a za tu dobu se stala tradiční, uznávanou a oblíbenou akcí. Navíc nás může těšit, že jsme inspirovali další regiony,“

připomněl hejtmán Olomouckého kraje Josef Suchánek.

Helena Seidlová díky svému vítězství postoupila do celostátního kola. To proběhne 19. listopadu na Výstavišti Flora Olomouc a zúčastní se ho také soutěžící ze Slovenska.

Historici si pochvalují spolupráci s hledači pokladů

Dlouholetá spolupráce olomouckých archeologů s amatérskými hledači pokladů se vyplácí. Stovky nálezů, které lidé s detektory kovů objevili, se staly ozdobou mnoha tuzemských expozic nebo předmětem archeologického bádání. „S mnoha detektoráři funguje spolupráce bezvadně, dá se říct, že jsme si je tak trošku vychovali. Sami mají zájem na tom, aby se nálezy, které objeví, staly předmětem archeologického a historického výzkumu,“ uvedl Jaroslav Peška, ředitel Archeologického centra Olomouc, které je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje.

Detektory kovů se v posledních letech staly masovou záležitostí. Hledači nacházejí cenné mince, ale například i historické

Hledači kovů s detektory se často pohybují v místech, kam se archeologové nedostanou. Cenné nálezy však poctivě hlásí. Foto | Olomoucký kraj

nástroje a další předměty, které pochází často až ze středověku. Unikátním se stal třeba nálezy zlatých náramků z mladší doby bronzové. Spoustu cenných vykopávek objevili archeologové ve spolupráci s detektoráři například na Přerovsku, Kroměřížsku a Šumpersku.

Cyklisté mají nové trasy

Už šestnáct cyklistických okruhů mají turisté k dispozici na severu Olomouckého kraje. V rámci projektu YES cyklo si mohou lidé na Šumpersku vybrat z náročnějších tratí i vyložené odpočinkových tras, které dohromady měří stovky kilometrů.

„Olomoucký kraj se snaží budovat nové cyklotrasy podporovat, a je to případ i tohoto projektu, na který hejtmánství přispělo částkou čtyři sta tisíc korun,“ uvedla Milada Sokolová, uvolněná krajská zastupitelka pro oblast vnějších vztahů a cestovního ruchu.

Na financování akce se letos kromě hejtmánství podílelo také město Šumperk, Svazek obcí údolí Desné a Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu. Realizátorem projektu se stala obec Rapotín.

YES cyklo má pro cykloturisty kompletní nabídku, tedy nejen

samotné trasy, ale i informační cedule, mapy jednotlivých okruhů nebo nabíječky na elektrokola. Komu by Šumpersko nestačilo, může na Jesenícku využít dalších deset dříve vyznačených tras.

„Projekt vznikl před pár lety na severní straně Jeseníků a příští rok ho rozšíříme na Zlatohorsko a dále také na Staroměstsko,“ uvedl Tomáš Rak, ředitel Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu.

Obchůdkům v malých obcích kraj pomůže

Olomoucký kraj letos využil možnosti zapojit se do programu podpory malých prodejen na venkově „Obchůdek 2021+“ vyhlášeného Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. Podané žádosti o dotaci ministerstvo vyhovělo, a kraj tak získá dotaci ve výši tři milionů korun na udržení provozu maloobchodu v obcích do 1 000 obyvatel nebo do 3 000, jejichž část/ti mají do 1 000 obyvatel a na jejímž území se nachází jedna maloobchodní prodejna. Žadatelem o dotaci může být pouze podnikatelský subjekt nebo obec provozující maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků v nespécializovaných prodejnách spadajících do CZ-NACE

47.11. Provozovatelé těchto prodejen mají možnost získat finanční podporu až sto tisíc korun, kterou lze využít např. na mzdové výdaje za zaměstnance, provozní výdaje, výdaje spojené s obsluhou bezhotovostních plateb, DPH. „Jediný obchod u nás v obci teď skončil, a to jsme na jeho provoz přispívali my i kraj. Základní potraviny jsme prodávali na obecním úřadě, ale takhle to nejde, takže zařídíme novou prodejnu. Peníze z dotací nám pomohou s úhradami za topení, elektřinu a další provozní výdaje,“ popsal stav

v Hraničném Petrovicích starosta obce Drahomír Havlík.

„Dotace v rámci programu Obchůdek 2021 v Olomouckém kraji pomohou udržet prodejny v malých obcích, které mají problém se užití. Tyto prodejny musí často podporovat obce ze svého rozpočtu, proto jsme se rozhodli zapojit se do programu vyhlášeného ministerstvem, a pomoci tak tyto malé prodejny udržet v provozu i nadále. Chceme, aby lidé měli možnost nakoupit i na malých obcích v místním obchodě a nemuseli za nákupy jezdit do města,“ uvedl

náměstek hejtmána pro regionální rozvoj, územní plánování a rozvoj venkova Jan Šafařík.

Žádosti o dotace bude kraj přijímat od 25. října

Pro zájemce o dotace připravil krajský úřad seminář, kde zaměstnanci kraje vysvětlí všechny podmínky pro získání podpory. Seminář se bude konat ve středu 20. října. Veškeré informace k programu Obchůdek 2021 najdou zájemci na webových stránkách kraje včetně kontaktů na pracovníky oddělení administrace kotlíkových dotací, kteří budou dotační program administrovat.

www.olkraj.cz/obchudek

Jsme tady, aby i konec života mohl být důstojný

Mobilní hospicová služba neziskové organizace Nejste sami funguje v Olomouckém kraji šestým rokem. Za tu dobu pomohli v poslední etapě života více než čtyřem stovkám klientů a následně jejich blízkým vypořádat se s odchodem milovaného člověka. Jsou jediní, kteří nabízejí své služby i dětským pacientům v terminální fázi života a péči o klienty zajišťují 24 hodin denně.

Důležitost hospicové péče připomíná Mezinárodní den hospicové a paliativní péče vždy druhou říjnovou sobotu. „Také Olomoucký kraj si uvědomuje potřebnost této služby, a i proto podporujeme provoz mobilní hospicové péče finančním příspěvkem z rozpočtu kraje. Každý by měl totiž mít možnost zvolit si, kde chce strávit poslední chvíle života,“ uvedl náměstek hejmana pro sociální věci Ivo Slavotíněk. Práci týmu mobilního hospice přiblížila ředitelka neziskové organizace Nejste sami Šárka Šaňáková.

Co si mohou lidé pod pojmem mobilní hospic představit?

Mobilní hospic pomáhá doprovázet pacienty v nevléčitelném stádiu nemoci v posledních dnech života až do jejich smrti. Díky našim službám mohou lidé umírat v přirozeném a známém

prostředí domova, s rodinou. Jsme jedinou neziskovou organizací v Olomouckém kraji, která se stará nejen o dospělé, ale i o dětské pacienty. Zajišťujeme 24hodinovou službu sestry i lékaře, jsme „po ruce“ pečujícím až do smrti jejich blízkého. Sestra jezdí pravidelně do rodin, lékař provádí vizity doma, dle stavu pacienta. Odpadají často náročné návštěvy v nemocnici, odběry, vyšetření, veškerou odpovědnost za zdravotní stav pacientů přebíráme my. Nejčastěji řešíme bolesti, dušnost, neklid, úzkost, nespavost, nevolnost a další příznaky. Naše sociální pracovnice pak velmi často radí s vyřízením příspěvku na péči nebo dlouhodobým ošetrovným. Psycholog a kaplan pomáhají jak pacientům, tak jejich rodinám, vyrovnat se s nelehkou a tíživou situací, smířit se s nesmiřitelným.

Kolik lidí ročně využije vašich služeb?

Ročně doprovodíme přes 100 pacientů, za pět let našeho fungování to bylo dohromady asi 450 dospělých i dětí. Jezdíme do vzdálenosti 30 kilometrů od Olomouce. U dětí je to však někdy i přes sto kilometrů, právě kvůli tomu, že v blízkosti jejich bydliště není jiný poskytovatel domácí paliativní péče.

Změnil se v posledních letech systém paliativní péče?

Změny v systému můžeme demonstrovat třeba na vývoji našeho mobilního hospice. V roce 2016 jsme začali poskytovat mobilní paliativní péči jako

jediní v regionu s malou finanční spoluúčastí rodin, hlavně díky darům a dotacím. Od poloviny roku 2017 jsme byli zařazeni do pilotního projektu VZP k podpoře mobilní specializované paliativní péče. Od roku 2018 již máme smlouvu o úhradě péče se všemi zdravotními pojišťovnami a vstoupila v platnost také úhradová vyhláška na financování mobilní specializované paliativní péče. Zjednodušeně řečeno – legislativa pomáhá, ale stále je co zlepšovat. Platby zdravotních pojišťoven pokrývají zhruba 40 procent skutečných nákladů. Co je

„Závěr života je těžký a náročný a je třeba naplnit každý okamžik tak, aby bylo odcházení důstojné a neztratil se v něm samotný člověk.“

Šárka Šaňáková
ředitelka neziskové organizace

stále hodně v plenkách, je dětská mobilní specializovaná paliativní péče. Často jde o chronicky nemocné děti s život zkracujícím nebo limitujícím onemocněním, kdy je péče dlouhodobá. Do těchto rodin jezdíme měsíce, někdy i roky, a stav těchto dětí se může zhoršit kdykoli.

Poznamenala vaši činnost koronavirová epidemie?

Samozřejmě jsme i my museli přijmout režimová opatření, abychom zabránili možnému přenosu koronaviru. V dětských rodinách se využívala i telemedicína, rodiny byly ve spojení s našim týmem třeba i prostřednictvím tabletů. Loni na podzim jsme museli omezit příjem pacientů, protože jsme byli dočasně limitováni počtem personálu.

Počátkem roku se naopak lidé báli chodit ke svým praktickým lékařům a vůbec vyhledat zdravotnickou pomoc. Důsledky jsme potom poznali zejména v červnu, kdy jsme přijímali často pacienty jen na krátkou dobu ve vážném stavu a s vysokou naléhavostí.

Kolik máte spolupracovníků a jaká je jejich vytíženost?

V dětském i dospělém paliativním týmu máme okolo 30 zaměstnanců, z toho asi polovina pracovníků je kmenových zaměstnanců. Většina našich lékařů zároveň pracuje ve Fakultní nemocnici Olomouc nebo jinde. Vytíženost se často střídá ve vlnách, podle naléhavosti stavu pacientů. Snažíme se ale, abychom si práci v týmu rozdělili.

Stoupá povědomí veřejnosti o vašich službách a počet lidí, kteří mají o vaši pomoc zájem?

Povědomí o naší práci se zlepšuje. Největší radost nám dělá, když nás vyhledá rodina na doporučení jiné rodiny, kde jsme už pomohli někomu dopečovat. Daří se nám spolupracovat s praktickými lékaři i léčebnými dlouhodobě nemocných v Pasece a Moravském Berouně. Do budoucna bychom chtěli nabídnout služby i v domovech pro seniory a předejít tak převozům, hospitalizacím a úmrtím v nemocnicích. Vždy však bude záležet na přání pacienta a jeho rodiny.

Závěrem bych chtěla podotknout, že i když je umírání a závěr života těžký a náročný pro obě strany, je třeba naplnit každý okamžik tak, aby bylo odcházení důstojné a neztratil se v něm samotný člověk. Děkujeme všem, kteří nám pomáhají naplnit krédo v názvu naší organizace „Nejste sami“.

www.nejstesami.eu

SLOVO ODBORNÍKA

Zbyněk Vočka
vedoucí Oddělení sociální pomoci,
Odbor sociálních věcí,
Krajský úřad Olomouckého kraje

Sociální služby

Sociální služby v době pandemie onemocnění covid-19 prokázaly svou důležitost. Stejně jako nemocnice nemůže ani většina sociálních služeb v žádné situaci zavřít.

Jedná se o služby, které vždy poskytují lidem podporu a pomoc v situacích, které nelze odložit na pozdější dobu, protože potom už by zase mohlo být příliš pozdě k řešení problému. Pobytové sociální služby a také pečovatelská služba či osobní asistence nemohou nikdy přerušit poskytování svých služeb. Na pomoci zaměstnanců závisí zdraví a životy klientů, kterým pomáhají v těch nejzákladnějších lidských potřebách. „Covidová doba“ prokázala, že v sociálních službách pracují lidé, kteří jsou skutečnými profesionály a vypořádali se i s tím, že sociální služby museli poskytovat, stejně jako v nemocnicích, v kompletním vybavení ochranných pomůcek.

Za práci nejenom v této těžké době patří zaměstnancům sociálních služeb obdiv a poděkování.

Charita pečuje nejen o klienty, ale i jejich rodiny

Charita Olomouc poskytuje specializovanou paliativní a hospicovou péči prostřednictvím trojice pracovišť v kraji. Týmy z Olomouce, Šumperka a Zábřehu vyjíždějí do domácností pacientů vzdálených 30 kilometrů, čímž pokrývají většinu regionu.

Na každém pracovišti má 24hodinovou pohotovost jak sestra, tak lékař. Domácí hospic zajišťuje pro pacienta nejen veškeré léky či potřebné přístroje, ale poskytuje podporu a doprovod pacientům i pečujícím prostřednictvím dalších odborníků, např. sociálních či pastoračních pracovníků. „Jediným

problémem je v tuto chvíli Jeseňnicko, kde chybí lékař paliatr, bez něhož nelze tuto službu poskytovat. Na severu kraje máme lékaře jen v Šumperku a region je to rozsáhlý. Naše týmy jezdí do vzdálenosti 30 kilometrů a musíme přitom garantovat časovou dojezdnost i pro klienty s náročným průběhem těžkého onemocnění,“ uvedla Leona Martinková, vedoucí projektu Hospicová péče Caritas.

Péče v domácnosti zahrnuje celou rodinu

Po přijetí do mobilní hospicové péče se o pacienta již plně starají lékaři domácího hospice,

avšak nezbytnou podmínkou je trvalá přítomnost pečujícího rodinného příslušníka. Zdravotní stav pacientů se totiž rychle mění a je nezbytné, aby v takových situacích pečující osoba ihned kontaktovala službu konající zdravotníky. „Na rozdíl od jiných druhů zdravotních služeb se hospicová péče nestará jen o daného pacienta, ale je to péče prakticky o celou rodinu, včetně pečující osoby. Paliativní péče je komplexní,“ upřesňuje lékař Petr Beneš, odborný garant a primář Hospicové péče Caritas. Pro mnohé pacienty je důležité dokázat se rozloučit, vypořádat dlouho neřešené spory apod. Také po úmrtí pacienta se odborníci z domácího hospice dále věnují doprovázení pozůstalých.

Financování domácí hospicové péče je ale složité. Pacientovi

a jeho rodině je péče poskytovaná zdarma, příjmy od zdravotních pojišťoven ale pokrývají jen polovinu nákladů. „Čím více je pacient vzdálen od pracoviště, tím více stoupají náklady – pracovníci stráví mnoho času na cestách, a mohou tak přijmout do péče méně pacientů. Ačkoli

Olomoucký kraj i jednotlivé obce prostřednictvím dotací či grantů podporují domácí hospicovou péči, bez příspěvku jednotlivců či firem bychom nemohli naši péči vůbec poskytovat,“ přibližuje Leona Martinková.

www.olomouc.charita.cz

Hospicovou péči Caritas je možné podpořit zasláním finančního daru prostřednictvím portálu Darujme.cz či přímo na účet Charity Olomouc 1221443811/0100, VS 9001.

Protržená hráz prověřila nejen hasiče

Silná bouřka zvedla hladiny místních toků a zapříčinila poškození hráze Plumlovské přehrady na Prostějovsku. Takové bylo téma zářijového cvičení pro všechny složky integrovaného záchranného systému (IZS), které se do něj zapojily. „Úkolem cvičení Příval 2021 byla koordinace v rámci IZS a spolupráce měst a obcí při zvládnutí mimořádných událostí. Průběh cvičení budeme

podrobně analyzovat, hledat slabá místa a řešení, jak celkové práci záchranných složek dále vylepšovat,“ uvedl Josef Suchánek, hejtman Olomouckého kraje. Hasiči, policisté a záchranáři si přímo v terénu procvičili evakuaci osob, krizový štáb pak například logistiku zásobování. Hasiči si vyzkoušeli také práci v lokalitách bez dodávek elektřiny a záchranu lidí z vodní hladiny.

Podobná pravidelná cvičení IZS se už mnohokrát uplatnila v praxi například při bleskových povodních nebo nedávno na jižní Moravě, kterou zasáhlo ničivé tornádo. Foto | Olomoucký kraj

PŘEDSTAVUJEME: SENÁTOŘI Z NAŠEHO KRAJE

Lumír Kantor
volební obvod 61 Olomouc

Jaké problematice se jako senátor věnujete?

Práci senátora chápu jako objímající pro všech 160 000 občanů mého obvodu. Od malých vesniček až po Olomouc. V Senátu jsem se za pět let dotkl mnoha oborů. Proto jsem zvyklý vyhledávat zdroje informací a vyhodnotit si je tak, abych se zodpovědně rozhodl. Politika je především zodpovědnost. Není to tedy jen zdravotnictví, jak by se dalo předpokládat.

Co považujete za největší problém Olomouckého kraje a jak se dá řešit?

Kraj má tolik problémů, kolik je lidí v něm. Pro mě je informacemi nejpřístupnějších více jak třicet obcí mého obvodu. Intenzivně vnímám problém přejezdů kamionů přes obce. To by šlo řešit zákonem, na němž s paní senátkou Seitlovou pracujeme. Za problém považují také podniky s nejasným dopadem na životní prostředí a nekomunikující s vedením obcí. O tom jedná s Ministerstvem životního prostředí ČR. Každá obec má tedy své problémy, a tak se snažím pomáhat všem starostkám a starostům. Jsem s nimi v kontaktu a mohou se na mě kdykoliv obrátit.

Co ještě chcete stihnout či zařídit ve svém funkčním období?

Těžko vyzdvihnout jen jednu, dvě věci. Třeba problém průjezdu nákladních aut s kamenem přes Hlubočky, kde se už příští rok začne po mých opakovaných jednáních opravovat železniční trať u lomu. V blízké době budu na ministerstvu školství řešit některé přetrvávající problémy našeho školství. Zároveň pracuji na zajištění dostatečného množství dětských lékařů v „obvodních“ ordinacích i v nemocnicích. Dlouhodobě také usiluji o zavedení screeningu pro záchyt těžké nemoci spinální muskulární atrofie hned po narození. Včasná diagnostika by totiž mohla ročně ochránit několik rodin od tragické ztráty dítěte.

Jaké místo v Olomouckém kraji máte nejraději?

Doma jsem v Olomouci. Díky zvědavosti rodičů a skautingu jsem ale měl možnost prozkoumat náš region opravdu důkladně. Nejvíce mám rád místa mezi Jeseníkem a Rejvízem. Je tam kus mého života.

Nejlépe třídící obce získaly keramickou popelnici

Nedílnou součástí ocenění jsou i finanční odměny za podporu odpadového hospodářství od Olomouckého kraje. Obce si tak mezi sebe v závislosti na konečném umístění rozdělí 325 tisíc korun. Foto | Olomoucký kraj

Obce, jejichž občané nejlépe třídí komunální odpad, získávají každoročně prestižní ocenění. Soutěž O keramickou popelnici je tradičně součástí informační kampaně zaměřené na podporu sběru separovaného odpadu ve městech a obcích v Olomouckém kraji. Zástupce úspěšných měst a obcí ocenili koncem září představitelé hejtmanství a autorizované obalové společnosti EKO-KOM na zámku v Plumlově.

V několika kategoriích bojovalo 399 obcí

První místo v kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel získala Olomouc, následovaná Šumperkem a Prostějovem. V kategorii obcí od dvou do 15 tisíc obyvatel obsadila první příčku obec Lipová-lázně, na druhé skončily Bohuňovice a třetí místo patří městu Jeseník. V kategorii

obcí od 501 do dvou tisíc obyvatel zvítězil Majetín (tato obec letos obsadila nejvyšší příčku také v celorepublikové soutěži O Křišťalovou popelnici v kategorii od 501 do 5 000 obyvatel), druhé místo patří Černé Vodě a třetí skončila obec Bělá pod Pradědem. Nejlepší mezi malými obcemi do 500 obyvatel je na zlaté příčce Mutkov, druhá Lipina a třetí Hradčany-Kobeřice.

Do soutěže je zapojeno 399 obcí a měst z kraje. V samotném klání se hodnotila vykazovaná data v systému EKO-KOM. Šlo především o množství

vytříděných odpadů na jednoho obyvatele a počet tříděných komodit na území jednotlivých obcí a měst. „Třídění odpadů je nezbytnou součástí odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Pokud už nějaké odpady vytvoříme, měli bychom se snažit je maximálně využít, aby cenné suroviny nekončily bez užitku na skládce,“ uvedl na slavnostním ceremoniálu radní Olomouckého kraje pro oblast životního prostředí, odpadů a zemědělství Martin Šmída. Podrobné výsledky najdete na webu Olomouckého kraje.

TŘÍDĚNÍ SUROVIN V KRAJI V ROCE 2020

Papír – 22,4 kg / obyvateľ
Plasty – 18,4 kg / obyvateľ
Nápojové kartony – 0,5 kg / obyvateľ
Kovy – 22,6 kg / obyvateľ

Litovelské gymnázium hostilo zasedání škol UNESCO

V závěru září se na Gymnáziu Jana Opletala v Litovli uskutečnilo každoroční Valné shromáždění Sítě přidružených škol UNESCO.

Členství je omezeno pouze na 55 škol z republiky a jedná se o ZŠ, ZUŠ, odborné střední školy i gymnázia. Litovelské gymnázium dostalo jako jediná členská škola z celého regionu možnost představit se a také v rámci dvoudenního programu naznačit zajímavosti Olomouckého kraje jako celku.

Být členem této prestižní skupiny škol s sebou přináší povinnost plnit zásady obsažené v Chartě přidružených škol UNESCO a naplňovat filozofii sítě těchto škol, jako učit se vědět („learning to know“), učit se konat („learning to do“), učit se být („learning to be“) a učit se žít spolu („learning to live together“). „Každoročně je stanoveno několik témat, která mají školy za povinnost nějakým způsobem pojmut, pokud možno tak, aby se zapojilo co nejvíce žáků.

Účastníci Valného shromáždění měli možnost během dvoudenního setkání poznat i krásy Olomouckého kraje. Foto | Olomoucký kraj

Gymnáziu Jana Opletala v Litovli se to daří více než dobře a nepolevilo ani během

distanční výuky,“ uvedl hejtman Josef Suchánek, který nad akcí převzal záštitu.

PAMĚŤ NÁRODA

Akční život olomouckého rodáka

Olomoucký rodák Alfréd Jánský (1914–2015) prožil život, podle něž by se dalo natočit hned několik akčních dramát. Během všeobecné mobilizace v roce 1938 se v pohraničí zúčastnil krvavých potyček s henleinovci. Na začátku druhé světové války byl zatčen gestapem a deportován do koncentračního tábora. Prošel Dachau, Buchenwaldem, táborem Natzweiler-Struthof a Osvětimi. Dvakrát organizoval útěk, aby se na samém konci války přidal k 1. československému armádnímu sboru, v jehož řadách bojoval na Slovensku a na Moravě.

Alfréd Jánský se narodil v Olomouci. Ve třinácti letech dokončil v hodnosti poručíka základní vojenskou službu a nastoupil v Sigmě jako úředník. Klid trval necelý rok. Ještě před všeobecnou mobilizací byl Alfréd Jánský mimořádně povolán do pohraničí, kde se ve zbrani účastnil bojů s henleinovci. Válka se rychle blížila a Alfréd Jánský byl u nastupující nacistické moci zapřán černým písmem.

„Hned prvního dne války 1. září 1939 mě zatko gestapo přímo v závodě Sigmy. Týden jsme byli soustředěni ve Štěpánově u Olomouce a odtamtud jsem byl transportován do koncentračního tábora Dachau,“ vypravoval Alfréd Jánský. Dachau však zdaleka nebylo jeho

poslední zastávkou. Zanedlouho jej převezli do Buchenwaldu, kde v nelidských podmínkách rok a půl pracoval v kamenolomu. „Měli jsme málo špatného jídla. Buď jsme dobývali kámen anebo ho nosili nahoru k drtiči. Měli jsme dřevěná kladiva a dřevěné klíny. Nahoru se šlo, dolů jsme museli poklusem. Celý den v pohybu! Často tam docházelo k úmrtím, protože slabší lidé těžkou práci při bídné stravě prostě nevydrželi,“ vzpomínal Jánský.

V roce 1942 přišel transport do koncentračního tábora Natzweiler-Struthof ve Francii. Hrůzy Buchenwaldu mu podlomily zdraví, ale neoslabil je na duchu. Alfréd Jánský ve Francii spoluorganizoval útěk několika

vojenských důstojníků. Vězňům se podařilo sehnat esesácké uniformy a získat vozidlo, ve kterém uprchli. Auto však mělo jen pět volných míst a Alfréd Jánský zůstal v táboře, kde bylo po útěku dusno. „Šel jsem do písárny, kde jsem měl jednoho kamaráda, aby mě zařadil do jakéhokoliv transportu, jen abych se dostal pryč. Říkal mi: ‚Nevím ale, kam to bude.‘ A bylo to do Osvětimi,“ vzpomínal Alfréd Jánský.

S číslem 69783 vyšetovaným na předloktí dokázal v Osvětimi přežít až do ledna 1945, kdy byl tábor bombardovaný spojeneckými svazy. Spolu se čtyřmi kamarády dokázali situaci využít ve svůj prospěch: „Když byl nálet, esesáci vypnuli elektřinu v drátech s vysokým napětím. Měli jsme nůžky a prostříhali se. Venku jsme se skryli a čekali až Rudá armáda osvobodí tábor.“ Poté se okamžitě vydal do města Osvětim, kde na vojenském komandatuře požádal o zařazení do osvobozené armády.

Z koncetráku rovnou na frontu

S čerstvým doporučením se Alfréd Jánský přes Polsko, slovenské Zakopané a Tatry dostal až do Popradu, kde mu uznali

Alfréd Jánský v roce 1945 a v roce 2007.

hodnost poručíka a ustanovili jej velitelem baterie. Svobodu armádu čekala ještě dlouhá cesta a řada krvavých střetů s ustupujícím wehrmachtem. „V Liptovském Mikuláši jsme měli smůlu. Byl tam lihovar. Naši vojáci se tam krásně ožrali, a když se to dozvěděli Němci, využili toho a obratem obsadili západní část města. V horách Malé Fatry jsme zase měli dobýt kvótu 1018. Trvalo čtrnáct dnů, než jsme Němce vytlačili a přišli jsme tam o mnoho chlapců,“ řekl pamětník. S frontou se dostal až do Vsetína.

Psal se 8. květen 1945, když Alfréd zaslechl z rádia, že je osvobozena i Olomouc. Dívka, se kterou se ještě před válkou zasnoubil, tam na něho čekala. Alfréd Jánský zemřel v pozhnaném věku 101 let 11. listopadu 2015, tedy přesně na Den válečných veteránů, který se Paměť národa snaží připomínat každoroční celostátní sbírkou, ke které se můžete připojit na mnoha místech našeho kraje a podpořit tak natáčení dalších pamětníků.

Autor: František Vrba, spolupracovník Paměti národa

Paměť národa je nejrozsáhlejší sbírkou vzpomínek pamětníků v Evropě. Sbírkou spravuje nezisková organizace Post Bellum ve spolupráci s Českým rozhlasem a Ústavem pro studium totalitních režimů. Spolupřispěvatel Paměti národa se může stát každý, kdo má sám vzpomínky, nebo ví o někom, kdo prožil zajímavý a zaznamenaníhodný příběh. Pokud nám chcete pomoci v naší činnosti, pošlete nám tip na zajímavého pamětníka na pametnici@postbellum.cz či nás podpořte vstupem do Klubu přátel Paměti národa na <https://podporte.pametnaroda.cz>.

OKÉNKO STAROSTY

Jiří Kudláček
starosta

HRANICE

Hranice jsou významné kulturní a průmyslové centrum regionu s výjimečnými přírodními zajímavostmi v okolí. Město bylo založeno na terénní vyvýšenině v ohbí řeky Bečvy mezi jejími přítoky Ludinou a Veličkou. Včetně místních částí zde žije téměř 20 tisíc obyvatel.

Poloha Hranic v Moravské bráně už od pravěku předurčila toto území, aby se stalo přirozenou křižovatkou cest. I dnes se v Hranicích kumulují hlavní železniční a silniční trasy z Olomouce na Ostravu, s významnou odbočkou na Valašské Meziříčí, Beskydy, Vsetín a Slovensko.

Osídlení v širším okolí města dokládají archeologické nálezy již od starší doby kamenné. V písemných pramenech jsou Hranice poprvé zmiňovány v listinném falzu z roku 1169. Ve středověku byly Hranice dobře opevněným a výstavným hospodářským a správním centrem rozlehlého panství s prosperujícím obchodem a řemesly. Různí majitelé panství se v předbělohorském období zasloužili o výstavbu a následně úpravy renesančního

zámku s nádhernými arkádami a unikátním zastřešením.

Připomínkou židovského osídlení jsou dvě rekonstruované památky – synagoga a hřbitov. Synagoga, v které je nyní městská galerie, tvoří, spolu se zámkem a s barokním chrámem Štětí sv. Jana Křtitele z 18. století, siluetu města. Tu svou věží doplňuje renesanční Stará radnice s pozdně gotickým sálem. Historické jádro města je památkovou zónou.

Hranice jsou ale také moderním městem, někdy nazývaným město středních škol. Citlivou a vkusnou symbiózu památek a moderní architektury dokumentuje například zrekonstruované Masarykovo náměstí a zámecká zahrada. Do našeho města ale můžeme pozvat i návštěvníky se zájmem o přírodní zajímavosti. Turisty láká zejména Hranický kras, v kterém se nachází přístupné Zbrašovské aragonitové jeskyňe a Hranická propast. Je to nejhlubší zatopená propast na světě. Její strmé skály spadají do hloubky 70 metrů k vodní hladině, dalších minimálně 404 metrů se skrývá pod vodou a dna se zatím nepodařilo dosáhnout. Jde o světový unikát, proto město Hranice zřídilo v nedaleké architektonicky cenné budově železniční zastávky Teplice nad Bečvou infocentrum Hranické propasti, které hodláme dále rozšiřovat.

Zkrátka, v Hranicích je toho hodně k vidění a všechny čtenáře Olomouckého kraje u nás rádi přivítáme.

POVĚSTI Z KRAJE

Polní hospoda

V pramenech se uvádí, že někdy „před rebelií“, již je míněno stavovské povstání z let 1618–1620, dal Bernard Praksický ze Zástřizli u silnice mezi Senicí a Litovlí, tam, kde z ní odbočovala cesta do Rozvadovic, postavit pro lepší odbytu piva z haňovického pivovaru hospodu. Tím pochopitelně narušil tzv. milové právo Litovle, které měšťanům zaručovalo, že v okruhu jedné míle, tj. cca 7,6 km kolem města, nesmí být provozováno žádné řemeslo ani živnost, tedy ani hospoda.

V době třicetileté války, kdy Švédové podnikali zejména z Olomouce pustošivé nájezdy po okolí, jim padla za oběť i tato hospoda. V roce 1675 rozhodla kapitula o její obnově, ale hospoda měla být dvakrát větší než původní, a navíc u ní měla být i kovárna. V březnu 1676 proto vydal vrchní úředník haňovického panství Vojtěch Hrabal pokyn k zahájení stavby, která měla být dokončena ještě v témže roce, aby v ní hospodský jako kapitulní poddaný mohl začít čepovat pivo i nalévat pálenku. K hospodě patřilo deset měřic polnosti a roční plat, odváděný kapitule, byl vyměřen na 30 zl.

Nová hospoda, jak se jí začalo brzy říkat, byla ovšem trnem v oku litovelským měšťanům, kteří ji nejméně dvakrát značně

poškodili. Tehdejší hospodský Pavel Dvořák později vypověděl, že mu vyhrožovali vypálením, a 1. července 1677 v noci byla zorganizována trestná výprava asi 70 litovelských mužů, kteří prý hospodu na všech čtyřech rozích podkopali, aby se rozsypala. V. Hrabal ji dal opravit a snad tehdy u ní postavil i kovárnu. Ovšem již 9. září 1677

následovala další trestná výprava čítající údajně 400 až 500 Litovelských, kteří „řádili zle: kovárnu rozbořili do základů, v hospodě rozbili okna, dveře polámali, studnu zkazili a vše, co ve sklepech od piva a kořalky bylo, do poslední kapky vypili.“ Poničili také vnitřní vybavení a veškeré zásoby.

Kapitula za to všem svým poddaným „zapověděla“ Litovel, tj. nesměli tam jezdit ani chodit, navštěvovat trhy apod.

V roce 1678 podala Litovel na kapitulu žalobu a celou záležitost řešila 18. října přímo na místě komise, jejímiž členy

byl kromě dómského děkana Jana Františka svob. pána von Poppen c. k. rada a přísedící zemského soudu Karel Jindřich mladší ze Žerotína na Přerově a Ivanovicích a zemský hejtman Zikmund Leopold Sak z Bohuňovic. Spor byl vyřešen smlouvou mezi kapitulou a Litovlí, v níž se město zavázalo, že nebude bránit, aby hospoda s kovárnou zůstala, za podmínky, že bude zrušena kovárna ve vsi, a kapitula naopak slíbila, že další hospodu, kovárnu ani jinou živnost v okruhu jedné míle kolem Litovle nezřídí a že hospodský z polní hospody nebude obchodovat s obilím ani provozovat řeznickou živnost. S tím Litovel souhlasila a slíbila, že hospodu nechá na pokoji. Hospodě se potom říkalo hospoda nová nebo polní, případně byla označována jako hospoda v haňovických polích. Bylo tomu tak proto, aby byla odlišena od hospody, která stávala ve vsi (č. 30).

Podobně jako jiné polní hospody se ani ta haňovická asi netěšila dobré pověsti. Zřejmě i tu se provozoval hazard a karban, kvetl černý obchod a nechyběla ani vražda. V srpnu 1683 tam prý zastřelil hospodský Pavel Dvořák Havla Lusíka ze Senice, byl se hospodští v nájemních smlouvách mj. zavazovali, že budou žít v bázni boží.

Báje a pověsti z Litovelska, Bouzovska a Lošticka od Martina Strouhala

OLOMOUCKÝ KRAJ KLADĚ DŮRAZ NA ROZVOJ PALIATIVNÍ PÉČE. NA JAKÉ ÚROVNI JE PODLE VÁS HOSPICOVÁ SLUŽBA U NÁS A SOUHLASÍTE S TÍM, ABY SI LIDÉ MOHLI VYBRAT, KDE STRÁVÍ POSLEDNÍ CHVÍLE ŽIVOTA?

Jan Graubner
arcibiskup olomoucký, metropolita moravský – Arcibiskupství olomoucké

Paliativní péče je důležitá a jsem rád, že po zaběhnutí kameného hospice se rozvíjí i domácí hospicová péče, která umožňuje pacientům zůstat v domácím prostředí. Považuji za důležité podpořit poskytovatele těchto služeb na venkově, aby se nebudovaly nespravedlivé kategorie těch, kteří mají nárok, protože jsou ve městě či okolí, a těch vzdálených, pro které zůstane tato služba nedosažitelná, protože je kvůli velkým vzdálenostem drahá.

Jindřich Štreit
fotograf

Vřele souhlasím, aby měl každý možnost volby. Hospicová péče v Olomouckém kraji je na vynikající úrovni, a to především díky sdružení Nejste sami, ale také Charita má podobnou kvalitní službu. Vážím si obou organizací. Pracují tam lidé s neuvěřitelným nasazením a s obrovskou pokorou a citem pro danou situaci.

Měl jsem možnost s oběma subjekty spolupracovat. Bylo to pro mne velké poučení, přínos pro život a poznání skvělých lidí.

Hana Blažková
klientka mobilního hospicu Nejste sami

Mám zkušenost s mobilním hospicem Nejste sami Olomouc. Zkušenost je to nedocenitelná. Tým lékařů, ošetřovatelek a pracovníků pro odlehčovací péči byl schopen nám 24 hodin denně pomáhat. A to nejen fyzicky sledováním zdravotního stavu, podáváním prostředků na tlášení bolesti a pomocí při hygieně, ale i psychicky. Hluboce se skláním před filozofií mobilních hospiců a na ten olomoucký nedám dopustit. Nejste sami patří můj obdiv a poděkování.

Zcela bezvýhradně souhlasím, aby si mohli lidé vybrat, jak odejít. Dá se vůbec ne-souhlasit? Vyžaduje to však veliké nasazení nejbližších, materiální i finanční zabezpečení, 24hodinovou péči, ale efekt je obrovský nejen pro člověka v paliativní péči, ale i pro ty, kteří ho doprovázejí. Ve spolupráci s mobilním hospicem jde o neopakovatelný proces loučení, podpořený odbornou pomocí s lidskou tváří.

Naděžda Špaténková
psycholožka, Odborný léčebný ústav Paseka

Hospicová péče je v kraji na velmi dobré úrovni. Máme kamený hospic, působí zde několik mobilních hospiců, dostupná je i dětská paliativní péče, ve Fakultní nemocnici Olomouc funguje paliativní a podpůrný tým.

Ano, bylo by krásné, kdyby si lidé mohli vybrat, kde stráví poslední chvíle svého života – a ještě krásnější by bylo, pokud bychom jejich představu mohli naplnit, např. přání dožít v poklidu doma. Musí to však umožňovat okolnosti a musí to chtít nejen umírající, ale i jeho blízcí. Ale někdy to prostě nejde. V takovém případě je ideální, pokud se daří ideu paliativní péče implementovat do zařízení sociálních a zdravotnických služeb, tedy tam, kde se dotýká člověk v posledních chvílích svého života. Toto je myšlenka, kterou se snažíme naplňovat i v OLÚ Paseka, p. o., kde se nám daří v paliativní péči školit nejen ošetrovatelský personál, ale vzděláváním v paliativní medicíně procházejí i lékaři.

Andrea Drobilčová
náměstkyně nelékařských oborů FN Olomouc

Domnívám se, že péče o pacienty trpící nevyčísitelnou nemocí v pokročilém nebo terminálním stádiu nemoci má v kraji velmi dobrou úroveň. Paliativní péče je nedílnou součástí dnešní medicíny. FN Olomouc zřídila svůj vlastní paliativní tým od 1. června 2019 díky projektu s názvem „Podpora paliativní péče – zvýšení dostupnosti zdravotních služeb v oblasti paliativní péče v nemocnicích akutní a následné péče“. Realizuje jej ministerstvo zdravotnictví v rámci Operačního programu Zaměstnanost financovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu. Mělo by být samozřejmostí, aby si každý z nás měl možnost zvolit si, kde a jak prožije poslední období života.

Ivana Došlíková
Sociální služby pro seniory Olomouc

Během posledních dvou let jsem přišla o své rodiče a je to pro mě hodně bolestné ještě nyní. Maminka mi umřela doma, kdy jsem v lednu letošního roku mohla čerpat dlouhodobé ošetrovné a v posledních dnech jsem jí mohla být aspoň malou oporou. Význam domácího prostředí je obrovskou pomocí pro odcházejícího, ale i pro rodinu, která se s ním ještě v jeho čase může důstojně rozloučit a být mu nápomocna v posledních chvílích života. Tatínek nám však zemřel v nemocnici, kde pobýval týden od přijetí. Sice jsme ho pravidelně navštěvovali, ale byl sám. Možnost výběru posledního místa, popřípadě volby posledního místa v životě, je podle mě velmi důležité a citlivé téma pro většinu z nás.

Milostivé léto pomůže zbavit se dluhů

Na začátku letošního léta schválila Poslanecká sněmovna předpis, který lidem umožní definitivně se zbavit dluhů u veřejnoprávních institucí, které už přešly k exekučnímu vymáhání. Podmínkou je uhradit jistinu a 908 korun exekutorovi za skončení exekuce v termínu od 28. října do 28. ledna 2022. Dlužníkům budou odpuštěny veškeré úroky, poplatky advokátům či penále. Milostivé léto tak představuje šanci pro lidi vymanit se ze svých dluhů a začít znovu normální život. „Do dluhové pasti se kvůli špatným zákonům dostala spousta lidí. Proto vítám iniciativu Člověka v tísni, která tento problém zčásti řeší,“ uvedl Ivo Slavotínek, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast sociálních věcí. Milostivé léto se se neztahuje na dluhy vůči soukromým věřitelům, ale výhradně na dluh vůči státu,

krajům, obcím či institucím, ve kterých má stát majetkový podíl a dluh už vymáhá exekutor. Jedná se tak třeba o dluhy na zdravotním a sociálním pojištění, závazky u institucí, jako je např. ČEZ, Český rozhlas, Česká televize, dopravní podniky, školy, nemocnice apod. „V praxi se může jednat o tisíce, možná desetitisíce lidí, kteří z původně malého dluhu dnes dluží statisíce kvůli enormnímu penále, zejména na zdravotním a sociálním pojištění. Tito dlužníci tak v důsledku schválené novely exekučního a občanského soudního řádu mají nyní jedinečnou příležitost k uhrazení svého dluhu bez penále a úroků. Musejí tak ale učinit až po 28. říjnu a výslovně uvést, že chtějí využít institut milostivého léta,“ uvedl Daniel Hůle z organizace Člověk v tísni, která dlouhodobě pomáhá lidem dostat se z tíživé životní situace.

POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB – DLUHOVÉ PORADENSTVÍ

Hranice (+ Lipník nad Bečvou)

Lucie Mikšíková, lucie.miksikova@clovekvtsni.cz, 778 425 956

Jeseník

Petr Kabelík, petr.kabelik@clovekvtsni.cz

Ladislava Kubišová, ladislava.kubisova@clovekvtsni.cz, 775 436 753

Nicol Janíková, nicol.janikova@eurotopia.cz

Šumperk

Lucie Holubcová Jirušková, lucie.holubcova@clovekvtsni.cz, 777 782 078

Vendula Kroupová, vendula.kroupova@clovekvtsni.cz, 777 367 873

Natalie Lisová, natalie.lisova@clovekvtsni.cz, 777 782 078

Olomouc

Eliška Škúrková, eliska.skurkova@iporadna.cz, 774 724 877

Petr Nosálek, petr.nosalek@olomouc.charita.cz, 736 764 804

Vendula Zapletalová, zapletalova@podaneruce.cz, 773 759 738

Denisa Plišťáková, plistikova@podaneruce.cz, 770 146 457

Prostějov (+ Konice)

Monika Bartoníková, monika.bartonikova@clovekvtsni.cz, 770 190 854

Eva Vyhlídalová, eva.vyhlidalova@clovekvtsni.cz, 778 485 352

Denisa Plišťáková, plistikova@podaneruce.cz, 770 146 457

Přerov

Monika Osmanová, monika.osmanova@clovekvtsni.cz, 775 871 533

Monika Vínklárková, monika.vinklarkova@clovekvtsni.cz, 770 101 152

Martina Krejčířová, poradna@prerov.charita.cz, 777 729 521

Šternberk

Pavla Kubešová, poradna.sternberk@sternberk.charita.cz, 730 585 751

Šumperk (+ Hanušovice)

SPOLEČNĚ – JEKHEANE, o. p. s., poradna.sumperk@jekhetane.cz, 725 101 815

Uničov

Pavla Jarošová, poradna.unicov@sternberk.charita.cz, 605 314 434

Litovel

Jana Milčická, poradna.litovel@sternberk.charita.cz, 730 585 753

Zábřeh (+ Mohelnice, Loštice)

Lenka Vágnerová, poradna@charitazabreh.cz, 736 509 420

Jana Gieselová, poradna@charitazabreh.cz, 721 085 919

Monika Hanušová, poradna@charitazabreh.cz, 737 439 217

Kraj zajišťuje sváteční provoz lékáren

Olomoucký kraj zajišťuje ve dnech státních svátků, kdy jsou zavřené i velká obchodní centra a jejich lékárny, pohotovostní lékárenskou službu. Hejtmanství na sváteční provoz lékáren přispívá ze svého rozpočtu a ročně vyjde na statisíce korun.

Zajištění lékárenské pohotovostní služby dne 28. října

Okres	Otevírací doba	Lékárna
Olomouc	Nonstop pohotovost*	Lékárna Fakultní nemocnice Olomouc I. P. Pavlova 185/6, Olomouc
Prostějov	9:00–13:00 hodin	Lékárna Centrum zdraví s. r. o. Vodní 4545/25, Prostějov
Přerov	9:00–13:00 hodin	Lékárna Media Jiráskova 157/20, Přerov
Šumperk	9:00–13:00 hodin	Krajinská lékárna Komenského 882/4, Šumperk
Jeseník	9:00–13:00 hodin	Lékárna Jesenia s. r. o. Fučíkova 1238/16, Jeseník

* Mimo běžnou otevírací dobu lékárny je k dispozici pohotovostní okénko. Služby lékárny jsou tedy dostupné 24 hodin sedm dní v týdnu.

Křesadlo – ocenění pro lidi, co dělají neobyčejné věci

V pořadí 11. ročník realizuje Maltézká pomoc Olomouc a prostřednictvím veřejnosti hledá lidi, kteří se obětavě věnují dobrovolnické činnosti. Podle motto akce se jedná o „cenu pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci.“

Nominaci kandidátů k ocenění provádí veřejnost, a to v sedmi kategoriích: sociální služby, děti, mládež, volnočasové aktivity, zdravotní oblast, ochrana přírody a ekologické aktivity, spolková a komunitní činnost, humanitární a rozvojová pomoc, dobrovolní hasiči. „Křesadlo se snaží oceněným dobrovolníkům získat respekt k jimi vykonaným

aktivitám a zájem širší veřejnosti o dobrovolnickou službu. Jde o symbolické poďekování těm, kteří zdarma svůj volný čas věnují obecně prospěšným činnostem, pomáhají postiženým lidem či vedou různé organizace, které rehabilitují myšlenku dobrovolnictví,“ popsal smysl ocenění Michal Umlauf z pořádající Maltézké pomoci Olomouc.

KŘESADLO 2021

Dobrovolníky nominují neziskové organizace i sami občané. O tom, komu bude náležet ocenění Křesadlo, rozhoduje komise složená ze zástupců neziskových organizací, novinářů, zástupců státní správy a samosprávy a komerčních firem.

Nominační formuláře včetně potřebných informací najdete na webu www.kresadlo-ok.cz. Nebo napište na e-mailovou adresu kresadlo-ok@maltezkapomoc.cz. Nominace přijímá Maltézká pomoc do konce října, slavnostní předání ocenění je naplánováno na prosinec v Arcibiskupském paláci v Olomouci.

www.kresadlo-ok.cz

DRŽITEL KŘESADLA 2020

Tomáš Hurta

Oceněný za pomoc během koronavirové epidemie

Tomáš Hurta na jaře 2020 přeprogramoval firmní velkoformátový laserový plotter a ze svých či darovaných látek po celý měsíc páčil zdarma, či maximálně za výrobní náklady, vzory na vlastní samovýrobu roušek. Díky jeho stroji odpadlo náročné stříhání a zrychlila se tak jejich výroba. Roušky pak s dobrovolníky kompletovala místní Charita Zábřeh a skautské oddíly. Roušky pak byly distribuovány po celém Olomouckém kraji. Spolu s dalšími 15 dobrovolníky pan Hurta vytvořil 150 000 kusů polotovary na látkové i jednorázové roušky či na filtry z netkaných textilií.

Ocenění jste získal za dobrovolnou pomoc během koronavirové epidemie. Víte, kdo vás nominoval na ocenění Křesadlo a jak vnímáte toto ocenění s odstupem času?

Z toho, co vím, nominaci navrhnul starosta města Zábřeh, pan František John, ale osobně jsem s ním o tom nemluvil. Vlastním oceněním jsem se ocitl ve společnosti inspirativních lidí, kterým z mého pohledu nesahám ani po kotníky. Ocenění je tak pro mě hlavně povzbuzením, ale i závazkem lidsky nezklamet. Tady je třeba dodat, že ocenění nevnímám pouze jako ocenění jednotlivce, ale ocenění celého našeho BUUK týmu, a hlavně by se nemělo zapomenout na masivní podporu veřejnosti. Byly to desítky lidí, ze kterých se přes noc staly švadlenky.

Křesadlo je cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci – jak tuto definici vnímáte vy?

V našem případě doslovně, posuďte sám. Podářilo se poskládat tým patnácti obyčejných lidí, kteří dokázali reagovat na situaci s nedostatkem roušek v mnoha ohledech efektivněji než stát. Všichni jsme to vnímali jako samozřejmost, nikdo z nás za to nečekal zásluhy. Dělali jsme to proto, že to bylo třeba. Doslova z ničeho se rozjela koordináční akce, do níž byly postupně zapojeny desítky dobrovolníků a nastaveny spolupráce s obcemi z okolí. Možná to dnes už tak nevyzní, ale jaro 2020 byla doba plná strachu ze zatím neznámého viru. Byly zavřené školy, obchody, roušky se slibovaly pouze formou zásilek „česko-čínského přátelství“, ale reálně nikde nebyly. Byla to týmová práce obyčejných lidí, kteří dokázali neobyčejnou věc, a proto i Ocenění křesadlo vnímám jako ocenění celého BUUK týmu.

Pokračujete nějakou formou v „dobrovolnictví“, které vám přineslo ocenění Křesadlo?

Ne, naštěstí už jsme se dostali do doby, kdy roušek je všude dostatek, a tak se můžeme angažovat jinde. Bereme to jako uzavřenou kapitolu, o které při troše štěstí jednou budeme vyprávět vnoučatům.

Přemýšlel jste, že byste nominoval na tuto cenu někoho ze svého okolí?

A to bych mohl? No tak to bude snadné, mám štěstí na lidi ve svém okolí, kteří mají srdce na správném místě. Pište si...

Senioři opět prožili léto naplno

Díky rozvolnění, poté se covid-19 na jaře letošního roku uzavřel, se život v Chráněném bydlení v Olomouci na Žikově ulici vrátil v létě do běžného života. Naši uživatelé využili místní zahrádky k pořádání různých společných akcí. Od jara jsme se zde scházeli na oblíbené canisterapii, zavedli jsme společné čtení knih, každý měsíc jsme ochutnali uživateli vyrobený domácí sirup. Nejoblíbenější však bylo posezení při grilování makrel, hermelínu a uzenin. Naše společné setkávání ukončíme s přicházejícím podzimem vinobraním s ochutnávkou burčáku, sklízíme vlastní hrozny a k tomu grilovaným špízem.

Ivana Došlíková, vedoucí Chráněného bydlení, SSpS Olomouc, p. o.

Stovky Hanáků přijely na setkání do Tovačova

Tradiční putovní folklórní festival Setkání Hanáků se letos konal už po dvanácté a dostavení si Hanáci a Hanačky dali tentokrát v Tovačově. Na svatého Václava, 28. září prošlo městem zhruba sedm stovek krojovaných členů folklórních souborů z celého regionu. Jedinečnými body letošního Setkání Hanáků byla výuka hanáckých tanců pro veřejnost,

slavnostní uvedení nové knižní publikace Hanácký lidový oděv, projekce dokumentů o osobnostech, zvykosloví a souborech na Hané, jízdy parním vlakem, prohlídka zámku a Spanilé věže nebo vystoupení Souboru lidových písní a tanců Ostravica z Lašska. Festival se zároveň stal i kulisou pro Svatováclavské hody a oslavy 700 let od založení Tovačova.

Sčítání Hanáků dalo jasná čísla

Na konci září skončilo i historicky první sčítání Hanáků, do

kterého se prostřednictvím internetu pustil Pepin z Hané – spolu se starostou Nákle a senátorem Markem Ošťádalem a dalšími nadšenci. Internetové sčítání Hanáků po vzoru Českého statistického úřadu ukázalo, že za pravé Hanáky se považuje 3 599 obyvatel, z nichž 1 986 mluví hanácky. Celkem 313 lidí se přihlásilo k vlastnictví hanáckého kroje, několik Hanáků žije prokazatelně i v Holandsku, Francii, Švýcarsku a Kanadě. U nás je jich ale podle sčítání nejvíce v Nákle, mezi městy vede Olomouc, Litovel a Prostějov.

Folklórní spolky z Hané prošly centrem Tovačova.

Foto | Lukáš Sládeček

KŘÍŽOVKA O CENY

Schrothovy léčebné lázně v (znění v tajence) jsou malebným místem na rozhraní Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor v samotném centru oblíbené turistické oblasti. Tradiční lázeňská léčebná rehabilitační péče moderního lázeňského zařízení je založená na využití přírodních klimatických podmínek, unikátních regionálních bylinných směsí v kombinaci s klasickými a nejmodernějšími léčebnými a rehabilitačními metodami. Lázně se zaměřují na léčbu neinfekčních kožních chorob (především lupénky), nemocí z poruch látkové výměny, nemocí dýchacích ústrojí a duševních poruch. Schrothovy léčebné lázně získaly Cenu cestovního ruchu Olomouckého kraje za rok 2020. Tajenku křížovky zasílejte včetně kontaktních údajů (jméno a adresa) do 10. 11. 2021 na e-mailovou adresu: tajenky.olkraj@regvyd.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů zveřejníme v následujícím čísle novin a od Olomouckého kraje získají věcné ceny. Vítězové tajenky: Hana Dostálová – Tovačov, Marie Burešová – Rozstání, Ladislav Vidrman – Šumperk.

Luštitel odesláním tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství, s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytné nutnosti, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮČKA: ENAK, GEZ, GUANO	VNITŘNÍ ČÁST UCHA	GUSTO	SPZ KLATOV	VŮZ	OVÁTI	ANGL. ČLEN URČITÝ	ZN. ZANIKLÉHO PRVKU ILLUNIA	KONČETINY	NÁLEV	ÚMRTÍ	CHEM. ZNAČKA PLATINY	NOHA (ZAST)	OKLAMÁNÍ	TRUHLA	STRUČNÁ CHARAKTE- RISTIKA ČLÁNKU	HNĚDÉ RAŠELINOVÉ BAHNO
CIRKA			SLEPIČÍ SLABIKA DERIVÁT AMONIAKU		OZNAČENÍ KAMIONŮ			INIC. SMOLJAKA PROJEV		ŘEKA V TATRÁCH						
SÍDLO V OKR. SVITAVY					TRDLO ÚŘAD PRO CELNÍ ŘÍZENÍ					ČÁST BRNA CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO						
VYUŽÍVÁNÍ CHEMIE V PRŮMYSLU A ZEMĚDĚL- STVÍ							ZVUK KAPALI- NY TEKOUČÍ SLABÝM PROUDEM NÁLÉVAT				DEKAGRAM (HOV.) ZÁVĚSNÉ KŘÍDLO					OPUČLINA
ZKR. LEHKÝCH TOPNÝCH OLEJŮ			UMINĚNÝ ZAPOR			MEZINÁR. NÁZEV SOUVĚZDÍ LEV ŠÍČÍ VLÁKNO			POLSKÁ ŘEKA AGLICKÁ ZKRATKA DPH			PRÁVO ODPORU LÉKY				
SPZ EINBECK (NEMECKO)			TAJENKA 1 NÁSTROJE K SEČENÍ TRÁVY					ZKR. SVĚTOVÉ STRANY		DOBYVAT LIDOJED						
ZN. ASTATU			OPALOVAT SLEPIČÍ SLABIKA					LESKLÝ NÁTĚR TITUL MUŽE						ČLEN NIZOZE- MSK. OSVOBO- ZENECKÉHO HNUTÍ VELITELÉ LODÍ	TÁZACÍ ZÁJMENO HLAS OVCE	
	HLASITÝ LOK	MÍRNIT PNUTÍ					PRÍTAKÁVAČ ČLEN ISLÁMSKÉHO BRATŘSTVA						OBRANNÁ ŘÁDA OTEC			
ANGL. ZASTAV				OZNAČENÍ DRUHU VLAKU OBUV		VELKÉ MNOŽSTVÍ LIDÍ ANGL. ZKR. PŘED NAŠÍM LETOPOČTEM			NAPLNĚNÉ (TEKUTINOU) SEVERSKÉ ZVÍŘE						SNÍST (DĚTSKÝ)	VYDÁVATÍ ZVUK JAKO HODINY
IRÁČKÁ STUDNA			CHEM. ZN. YTERBIA POTICHU		ČESKÝ TV MODERÁTOR NÁZEV PISMENE P			TAJENKA 2 HNOJIVO Z TRUSU PTÁKU						PST MUŽSKÉ JMÉNO (26.10.)		
KILOHERTZ			OBČANSKÝ PRŮKAZ (ZKR.) JINÝM ZPŮSOBEM		KÓD KOSTARIKY RYCHLE			ČIN. POUŠŤ ODEZVA			SVAZKY SLÁMY NARKO- TIKUM					
	SLOVENSKÝ DENÍK	TO SAMÉ VELKÉ POLE				FOUSATÉ ZPĚVNÝ HLAS MUŽSKÝ						LIHOVINA Z RÝŽE IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ORGANIZACE				
ÚSTNÍ VÝMĚŠKY					JEDEN Z BALE- ÁRSKÝCH OSTROVŮ ZKR. NAŠÍ BANKY				NADÁVATI SLOVEN. IR				DRUH LEPENKY NÁZEV HLÁSKY			
NÁŠ HUDEBNÍ SKLADATEL				KVAS						NEODKLÁ- DAT						
BIBLICKÝ OBR				BĚSNĚNÍ			PLAVIDLO			ŽELEZNÁ GOLFOVÁ HŮL				TIHLE		

VÍTE, ŽE...

- celkem na území Olomouckého kraje působí **349 sociálních služeb**, které jsou schopny pomoci lidem v řadě nepříznivých sociálních situacích
- v kraji funguje 35 poskytovatelů sociální služby domovy pro seniory, 21 poskytovatelů sociální služby domovy se zvláštním režimem a 10 poskytovatelů sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením, které zajišťují **pomoc 4 725 lidem**
- na území kraje také působí 38 poskytovatelů pečovatelské služby a 14 poskytovatelů osobní asistence
- sociální služby můžete vyhledávat v Katalogu sociálních služeb, který najdete na webu Olomouckého kraje v části Sociální záležitosti
- registrované sociální služby v rámci celé ČR můžete vyhledávat na webu www.iregistr.mpsv.cz
- sociální služby poskytované příspěvkovými organizacemi Olomouckého kraje si můžete rovněž prohlédnout na rozcestníku www.domovyok.cz

SUDOKU

1				9	4	7		5
5	7	3	1		2			
	4			5	3	1		8
	8	1	5	6	7	3	4	
			8		1			7
	5	6	4		9			2
4	6						9	
	3		9	1			7	6
9				4				

	7	4			9	5		
1				7		8	3	4
3		2			4			1
		1	9	4		6	7	5
	8	6	3	1				
		7	5					3
	2			6	3			
			2		5			
9						4		

						9		
1	5			3		7		4
	9		1		8			
9								5
		5		1	3			7
8		6						
4	2	3						8
	1	7		5				
5							1	

OMALOVÁNKA

MĚSÍČNÍK OLMOUCKÝ KRAJ

- Periodický tisk
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Andrea Haničková, Ivo Slavotínec, Dalibor Horák, Luděk Niče, Eva Knajblová, Kamila Navrátilová, Jaroslav Kropáč, Petra Pášová, Juraj Aláč
- Redakce: Juraj Aláč, olkraj@regvyd.cz
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká Pošta s.p., reklamace na dodávku novin na čísle 773 617 353 nebo e-mail: jurakova@regvyd.cz
- Inzerce: Jana Juráková – jurakova@regvyd.cz, Michal Novák – novak@regvyd.cz, Tomáš Karal – karal@regvyd.cz
- Číslo 9, ročník 20. Olomoucký kraj – periodický tisk Olomouckého kraje. Toto číslo vychází 20. října 2021
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 29. října 2021

Ivo Slavotínek – Kraj financuje ze svého rozpočtu ty nejnákladnější služby

Oblast sociálních věcí a záležitosti seniorů Olomouckého kraje má v kompetenci náměstek hejtmána Ivo Slavotínka. Už od dob studií na Univerzitě Palackého se zaměřuje na problematiku sociální péče o seniory a zdravotně postižené. V roce 1998 se stal ředitelem nově zřízeného Domu pokojného stáří sv. Anny ve Velké Bystřici na Olomoucku, kde zůstal až do roku 2006. Tehdy se stal místostarostou města Velká Bystřice, kterým je až do současnosti.

Jak vypadá demografický stav seniorů – klientů sociální péče v Olomouckém kraji?

Demografický vývoj je neúprosný a týká se jak celé republiky, tak samozřejmě i Olomouckého kraje. V následujících letech bude docházet ke stárnutí populace, kdy se bude snižovat počet osob v produktivním věku a počet seniorů se bude zvyšovat. V roce 2030 tak může být podíl seniorů v Olomouckém kraji až o 5 procent vyšší, než je tomu v roce letošním. Je tak zřejmé, že to spolu s nárůstem naděje na dožití bude vytvářet větší tlak na skladbu sociálních služeb určených pro osoby v seniorském věku.

V jakém stavu je v Olomouckém kraji poskytování paliativní péče? Je dostatek poskytovatelů těchto služeb ve všech regionech?

Paliativní péče se v Olomouckém kraji v posledních letech úspěšně rozvíjí. Máme kamenný Hospic na Svatém Kopečku s kapacitou 30 lůžek, kde jsou klientům poskytovány jak zdravotní, tak i sociální služby, konkrétně odlehčovací služby. Další paliativní lůžka jsou v Nemocnici Prostějov. Obecnou lůžkovou paliativní péči poskytují na deseti lůžkách Nemocnice Hranice a. s., a na jednom lůžku Jesenická nemocnice a. s. V každé obci s rozšířenou působností je pak zpravidla zajištěna kombinace ošetrovatelské domácí péče a pečovatelské

služby. Poskytovateli terénní paliativní péče jsou v Olomouckém kraji některé místní charity, jako například Charita Olomouc, organizace Nejste sami – mobilní hospic a také Mobilní hospic Strom života.

Může kraj aktivně zasahovat do rozšiřování této formy sociální péče, nebo dáváte přednost soukromému či neziskovému sektoru?

Olomoucký kraj má svoji platnou Koncepti podpory rozvoje paliativní péče. Rozvoj paliativní péče, a to jak lůžkové, tak terénní, podporuje kraj několika dotačními tituly. Rovněž je podporováno vzdělávání lékařských i nelékařských pracovníků, kteří s nevyčísitelně nemocnými lidmi pracují. Koncepte rozvoje paliativní péče počítá s tím, že nově bude v každém okresu k dispozici alespoň jeden její poskytovatel. Postupně dochází také k rozvoji konceptu paliativní péče v pobytových zařízeních sociálních služeb, kde je téma závěru života velmi důležité. Právě tato oblast je pro mě nyní velmi důležitá.

Jak se daří v kraji transformace pobytových služeb a začleňování klientů z různých zařízení sociální péče do běžného života? Kolika lidí se tento přechod ze stávajících sociálních zařízení týká?

Díky již realizované částečné transformaci služeb šternberské

organizace Vincentinum bylo v letech 2013-2015 celkem 68 uživatelům umožněno přestěhovat se do nových objektů – rodinných domů nebo bytů v běžné zástavbě ve Šternberku, Šumperku, Uničově a v obci Lužice. Podobně postupujeme u sociálních služeb v Nových Zámčích. Tady transformace začala v roce 2015 a po jejím dokončení bude umožněno přestěhovat se do nových objektů – rodinných domů nebo bytů v běžné zástavbě celkem 145 uživatelům. Vzhledem k velmi pozitivnímu vlivu na klienty plánuje Olomoucký kraj pokračovat v realizaci transformačních

projektů, s jejichž financováním pomáhají prostředky z EU. Je také ale potřeba zdůraznit pozitivní vliv na místní komunity obcí, kam se klienti stěhují do nových domácností. Soužití přispívá k rozvoji sociálních kompetencí dětí, stejně jako je tomu u vhodných forem inkluze ve školství.

Jak se staví veřejnost k začleňování klientů ze sociálních zařízení do běžného bydlení v obcích? Dříve se objevovala nedůvěra a odpor veřejnosti – trvá to, nebo se to zlepšilo?

Postoje veřejnosti jsou velmi rozdílné. Setkali jsme se jak s peticemi proti umístění nových domácností a vyjadřováním názorů, které bych v 21. století už ani neočekával, tak s bezproblémovým přijetím klientů do obecního společenství a vznikem hezkých sousedských vztahů. Velmi důležité je vysvětlování, a především prezentace toho, jak je transformace důležitá pro kvalitu života klientů a jak mohou obohatit místní komunitu právě rozvojem sociálních kompetencí dětí, které jsou pro jejich další úspěšný profesní život velmi důležité.

Kolik stojí ročně financování sociálních služeb v kraji a daří se získávat peníze třeba i z dotací státu či unie?

Náklady sociálních služeb se výrazně meziročně zvyšují, a to nejen vlivem inflace a vývojem cen komodit na trhu, ale rovněž z důvodu legislativních změn v oblasti odměňování pracovníků sociálních služeb. V roce 2021 bylo prostřednictvím Olomouckého kraje přiznáno sociálním službám celkem 2,104 miliardy korun. Z těchto finančních prostředků činila dotace ze státního rozpočtu 1,7 miliardy, ze zdrojů EU šlo 75 milionů korun a z rozpočtu kraje 44 milionů neziskovým organizacím. Z krajského rozpočtu ještě musíme dofinancovat služby, které zřizujeme, a to ve výši 353,7 milionu korun. V této souvislosti je potřeba zdůraznit, že kraj zřizuje a financuje ty nejnákladnější služby a na mnoha místech suplují sociální služby, které by měly zřizovat a financovat města. I když se dotace ze státního rozpočtu, jeden ze zásadních zdrojů financování sociálních služeb, sice meziročně zvyšuje, toto navýšení ale dostatečně nereflektuje navýšování rozpočtů sociálních služeb.

Jeseničtí studenti se dotkli vesmíru

Svůj první let až k hranicím vesmíru mají úspěšně za sebou studenti z jesenické průmyslovky. Tým s názvem Emko industries vypustil poslední zářijový den balón Apollo M. Jednalo se o stratosférickou sondu a k vypuštění došlo z Českého hydrometeorologického ústavu v Praze. Žáci ze Střední průmyslové školy v Jeseníku tím završili půlroční přípravné práce v projektu Dotkni se vesmíru.

„Projekt je úžasnou příležitostí, jak rozvíjet naše studenty. Spojení techniky v projektu spolu s týmovou spoluprací, komunikací a rozvojem kompetencí studentů představuje vysokou přidanou hodnotu. Chtěl bych touto cestou hlavně poděkovat odborným učitelům Davidu Piškovi a Jakubovi Sencimu za zápal, s jakým do tohoto projektu šli,“ uvedl ředitel

školy Jiří Viterna. I když vypuštění sondy provázely technické komplikace s připojením kamery, nakonec zařízení na meteorologickém balóně vystoupalo do výšky 35 kilometrů. Druhá skupina studentů pak musela zařízení hledat pomocí vysílacího signálu. Pátrači prochodili kukuřičná pole, pastviny, zahrady ve vesnicích a nakonec sondu našli v poli u obce Dražkov na Pardubicku. „Já jsem se přidal k pátračí skupině a můžu říct, že chvilka jsme byli dost nervózní, jestli sondu vůbec najdeme. Přípravy před vypuštěním sondy trvaly půl roku společné práce, ale týmový zápal nakonec zvítězil a my jsme byli úspěšní. Projekt nám dal možnost zkusit si zajímavou profesi meteorologa, a hlavně nám dal možnost dotknout se vesmíru,“ popsal s nadšením

velitel letu Miroslav Juhaňák, student čtvrtého ročníku oboru strojírenství. „Sice nás z pole zemědělci hnali vidlemi, ale my jsme se nenechali. V sondě letěl lego panáček astronaut Bob, který se úspěšně vrátil z mise k vesmíru a přistál bez zranění. Je to náš malý hrdina,“ dodal se smíchem učitel fyziky David Pišek.

Školáci analyzují data i fotografie, budou je prezentovat na konferenci v Praze

Sonda během svého letu pořizovala letová data i fotografie zakřivení země. Ty musí ještě tým zpracovat. Získají také video a unikátní fotografie z výšky, kam žádní ptáci ani letadlo nedolétne.

Projekt Dotkni se vesmíru začal na konci března 2021

Sonda jesenických studentů vystoupala až do výšky 35 kilometrů a dopadla zhruba sto kilometrů od místa startu.
Foto | Střední průmyslová škola Jeseník

a skončí v polovině letošního prosince společnou konferencí v Praze, kde budou studenti

prezentovat výsledky svého letu. Celkem se zapojilo 45 škol z celé České republiky.

Z akčního Infoletáku č.4/2021 upozorňujeme:
AA270 aplikační pistole na PUR pěnu - typ Ultra

MONTUJETE OKNA?

Pistole AA270 za 1Kč

při odběru min. 4 kartonů pěn FM310, FM330 nebo FM343 (48ks pěn)

AKCE -18%

Samolepicí okenní fólie TwinAktiv VV ME508

- Aplikace: od -5 °C do +40 °C
- Rozměr: 70 mm / 25 m

Akční sleva platí pro všechny rozměry v 25m návinech.

Platnost AKCÍ 1. 10. 2021 - 9. 1. 2022

Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

KOUPÍME VAŠI NEMOVITOST BYT, DŮM, POLE, ZAHRADU

NEPLATÍTE ŽÁDNÉ PROVIZE ANI SKRYTÉ POPLATKY

PLATBA IHED A HOTOVĚ

Tel: 774 414 525

UČEBNÍ OBORY

- RYBÁŘ
- LESNÍ MECHANIZÁTOR
- OPRAVÁŘ LESNICKÝCH STROJŮ
- ZAHŘADNÍK KRAJINÁŘ
- OBRÁBĚČ KOVŮ
- MECHANIK OPRAVÁŘ MOTOROVÝCH VOZIDEL

MATURITNÍ OBORY

- EKOLOGIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

NÁSTAVBOVÉ STUDIUM

- PODNIKÁNÍ

www.sou-stbk.cz

NOVÉ VYUKOVÉ PROSTORY!

www.panav.cz

PŘIPOJTE SE K NÁM... hledáme:

MONTÁŽNÍ PRACOVNÍKY

- pouze ranní směna
- 5 týdnů dovolené
- příspěvek na stravování a penzijní připojištění
- pojištění odpovědnosti za škodu
- uchazeče bez praxe zaučíme

26 000,- až 32 000,-

helena.skobrtalova@panav.cz
585 808 625

12.11. od 19:00 hod.
Olomouc
Výstaviště Flora pavilon A

helena vzhůru k výškám 2021
& Charlie Band a hostě

Předprodej Ticketportal

HLEDÁME OPERÁTORY LINEK

Staň se součástí našeho čokoládového světa!

Nabízíme stabilní práci a jistotu zaměstnání do budoucna.

www.karieravnestle.cz

NABÍZÍME NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK AŽ 45 000,- Kč

Předpovídáme cenovou níži. Internet se slevou napořád!

Nordic internet N+ je stabilní, bez závazků a bez limitů.

ČASOVĚ OMEZENÁ AKCE

Nordic telecom
Překvapivá volnost

Akce platí do 31. 10. 2021. Více na www.nordictelecom.cz

Volkswagen SUV
Vozy ihned k dodání

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelů T-Cross: 5,8–6,5 l / 100 km, 133–147 g/km, T-Roc: 4,9–8,7 l / 100 km, 127–197 g/km, Tiguan: 1,5–9,9 l / 100 km; 16,8 kWh / 100 km, 38–224 g/km. Fotografie je pouze ilustrativní a vyobrazené modely mohou obsahovat prvky příplatkové výbavy.

AUTOCENTRUM OLMOUC
Autorizovaný prodejce Volkswagen
AUTOCENTRUM OLMOUC s.r.o.
Horní lán 455/1, 779 00 Olomouc, www.autocentrumolomouc.com

SEAT

Nový SEAT **Ibiza**

AUTOCENTRUM OLMOUC s.r.o. Horní Lán 445/1, Olomouc – www.autocentrumolomouc.com

5 LET ZÁRUKA SEAT FINANCIAL SERVICES
Úvěr, Leasing, Pojištění, Mobilita

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 4,5–5,0 l / 100 km, 89–114 g/km. Použité obrázky jsou pouze ilustrativní.

Ředitele muzea umění ocenil Senát

Pavel Zatloukal a jeho syn Ondřej převzali na den svatého Václava Stříbrnou medaili předsedy Senátu. Oba muže spojuje kromě rodinné vazby i celoživotní oddanost, nadšení a úsilí pro umění v čele Muzea umění Olomouc. Tuto významnou instituci převzali každý v jiné době, ale oba v kritickém období a dokázali ji přeměnit v mezinárodně respektované muzeum.

Otec i syn Zatloukalovi už léta ovlivňují debatu o vývoji města Olomouce, předávají touhu po poznání dětem, dospělým i seniorům a významně podporují uměleckou činnost místních autorů. Právě za tuto činnost obdrželi Stříbrnou pamětní medaili předsedy Parlamentu ČR, na niž je navrhl olomoucký senátor Lumír Kantor. „Pana profesora Pavla Zatloukala si vážím jako člověka vnitřní noblesy a hlubokého etického myšlení. Své vize dokázal zhmotnit například v projektu oceňovaného Arcidiecézního muzea a je duchovním otcem myšlenky vytvořit jedinečný výstavní prostor pro poválečné umění zemí střední Evropy – Středoevropské fórum Olomouc,“ uvedl senátor Lumír Kantor. „U jeho syna Ondřeje Zatloukala si velmi cením toho, že Muzeum umění manažersky vyvedl z nejtěžší polistopadové krize ve sporu s tehdejšími ministrem kultury Antonínem Staňkem, rehabilitoval prostředí organizace a dokázal obnovit kontinuitu s plnou podporou nového ministra,“ doplnil Lumír Kantor, jehož návrh na

Ředitelé MUO s předsedou Senátu Milošem Vystrčillem.

Foto | Senát PČR

ocenění podpořili také místopředsedkyně Senátu Jitka Seitlová, předsedkyně senátorského klubu KDU-ČSL a nezávislí Šárka Jelínková a Jan Žůrek, radní pro kulturu Olomouckého kraje. Ondřeje Zatloukala, současného ředitele muzea, ocenění překvapilo. „Beru to především jako ocenění činnosti svého otce, ale do jisté míry i všech našich zaměstnanců, zejména mého předchůdce Michala Soukupa, který čelil skutečně bezprecedentnímu tlaku ministra Staňka. Je to pro nás velké povzbuzení,

protože nás nyní čeká spousta práce s projektem SEFO,“ uvedl Ondřej Zatloukal.

Stříbrné pamětní medaile předsedy Senátu se udělují od roku 2007 významným osobnostem z řad vědců, umělců, sportovců a dalších veřejných činitelů, kteří vynikají ve svých oborech nebo svými zvláštními činy či schopnostmi. Letos ji společně se Zatloukalovými obdrželo celkem 15 českých osobností, například Jiří Suchý, Nora Frdrichová, Jiří Grygar nebo Eva Jiřičná.

MusicOlomouc patří ženám

Letošní 13. mezinárodní festival soudobé hudby MusicOlomouc 2021 s podtitulem „WOMEN“, je zaměřen na ženy – skladatelky, interpretky – se zvláštním zacílením na autorky z oblasti Baltu. Festival je tvořen sedmi koncerty, na nichž zazní pět světových premiér.

V Olomouci v rámci festivalu vystoupí orchestry, ansámblы a interpreti/interpretky nejen z Česka, ale i Slovenska, Švédska, a Estonska. Festival pořádá Univerzita Palackého v Olomouci a spolek MusicOlomouc, koná se ve dnech 11. října až do 4. listopadu v prostorách

Uměleckého centra UP, v Divadle na cucky a Redutě Moravské filharmonie Olomouc.

Podrobný program včetně vstupenek najdete na webových stránkách festivalu.

www.musicolomouc.cz

Státní svátek s koncertem Moravské filharmonie

Moravská filharmonie Olomouc připravila slavnostní koncert ke Dni vzniku samostatného Československa.

„Slavné melodie z československých filmů zazní 27. října od 19:00 hodin v sále olomoucké Reduty. Tři oříšky pro Popelku, Léto s kovbojem, Páni kluci nebo Zlatí úhoři jsou filmy, které nás výrazně zasáhly

i díky hudbě, která v nich zní a kterou uslyšíte na koncertu. Pojdte si s námi připomenout slavné filmové melodie,“ láká na koncert pod taktovkou Jakuba Kleckera ředitel Moravské filharmonie Olomouc Jonáš Harman.

www.mfo.cz

Divadelní Flora ve spolupráci s Trienále SEFO 2021 – TÍSNIVÉ ÚDOLÍ

Divadelní novátor, ve spolupráci s introvertním spisovatelem a německým Divadlem roku, otestuje potenciál i meze umělé inteligence v intimní blízkosti olomouckého diváka. Výlet do skrytých zákoutí lidské psychiky v sofistikované esejí režiséra Stefana Kaegiho o působení technologií na naše tělo i mysl – reprodukován zcela netypickým hercem...

Pátek 12. listopadu 19:00–20:00, sobota 13. listopadu 15:00–16:00

Arcidiecézní muzeum – Mozarteum. Více informací a vstupenky na www.divadelniflora.cz.

Kulturák oslavil padesátku

Kulturní dům v Zábřehu letos oslavil padesát let od svého otevření. V rámci oslav představili pořadatelé ze Zábřežské kulturní výroční publikaci, uspořádali dvě výstavy mapující historii kulturáku a další akce a setkání. Na speciálních koncertech zazpívala Lucie Bílá s hudebníkem Petrem Maláskem a kapela Hradišťan. Tu si nenechal ujít ani hejtman Olomouckého kraje Josef Suchánek, kdy popírl kulturáku hodně sil při jeho připravované rekonstrukci, která je v plánu v příštím roce.

Foto | město Zábřeh

VOLNÁ VSTUPENKA

STAVOTECH
stavební a technický veletrh

MODERNÍ DŮM

OLOMOUC

Výstaviště Flora

4. – 6. 11. 2021

ČTVRTEK, PÁTEK 9-18 HODIN, SOBOTA 9-17 HODIN

SOUČÁSTÍ JSOU:

EKENERGA

MORAVSKÁ DŘEVOSTAVBA

ArchDesign Morava

Region Invest

[Stavotech](http://www.stavotech.cz)

omnis poslání vidět Omnis Olomouc, a.s., tel.: 588 881 422, mobil: 608 711 422, www.omnis.cz

Bikrosoví jezdci z Jeseníku zazářili

Eliška Bartuňková prošla juniorskou reprezentací a nyní jezdí druhým rokem v nejvyšší kategorii Elite women. Pardubické závody suverénně ovládla. Foto | Archiv Elišky Bartuňkové

Několikrát odložené Mistrovství ČR v bikrose 2021 se nakonec rozjelo v polovině září v Pardubicích.

Na start závodu se postavilo 385 závodníků všech věkových kategorií od pěti až do šedesáti let a je to potvrzením, že o tento adrenalinový sport je stále velký zájem. Do města perníku odjelo bojovat i pět závodníků jeseníckého oddílu, který patří k těm menším v republice. Hned tři jezdci prošli sítím kvalifikačních jízd až do finále. V kategorii 14letých chlapců si finálovou účast vyjel Lukáš Látka, který

ale nakonec skončil na 4. místě. V nejprestižnější kategorii Elite men a Elite women jesenícký oddíl získal nejceněnější trofej – tituly Mistrů České republiky. Zasloužili se o ně Jan Švub, který titul získal po několikaleté přestávce a v současné době je spíše trenérem než závodníkem, a Eliška Bartuňková, která svůj titul obhájila z loňského roku a je svěrenkyní Jana Švuba.

Eliška Bartuňková celý závodní den dominovala ve své kategorii, všechny jízdy odjela na prvním místě stylem start-cíl.

Odložená Olympiáda dětí a mládeže má svého maskota

Příští rok v červnu bude podruhé ve své historii hostit Olympiádu dětí a mládeže Olomoucký kraj. Celostátní sportovní akce pro mladé se měla konat už letos, ale kvůli koronavirové epidemii hry pořadatelé přeložili na příští rok.

Slavnostní zahájení se proto ve velkém stylu uskuteční na Andrově stadionu v Olomouci. Poprvé bude zařazen mezi soutěžní sporty šerm a nový je i maskot celé akce – orel v barvách kraje s vlajkou České republiky.

Síly poměří závodníci ve dvaceti sportech na 44 sportovištích

Her se zúčastní tisíce mladých sportovců z celé republiky a kromě Olomouce budou probíhat také v dalších městech našeho kraje. „Půjde o Prostějov, Přerov, Uničov, Kojetín a Velkou Bystřicí, které se staly partnerskými městy akce,“ upřesnil Josef Suchánek, hejtmán Olomouckého kraje.

Olympiáda mládeže se poprvé konala v roce 2003 a od té doby se jí účastnilo téměř 40 tisíc mladých sportovců a sportovkyň.

„Olympiádu dětí a mládeže vnímáme hlavně jako akci, která motivuje mládež zůstat u sportu a zlepšovat se v něm, což je v této době zásadní,“ uvedl předseda

Ambasador her je šermíř a úspěšný účastník olympijských her v Tokiu Jakub Jurka (vlevo).

Foto | Olomoucký kraj

Českého olympijského výboru Jiří Kejval. Díky vhodným podmínkám v Olomouckém kraji se na hry vrací kanoistika a nově se představí šerm. „Kromě životního zážitku a skvělých

sportovních výkonů pochopí účastníci i olympijské hodnoty, jako je respekt k soupeři, přátelství či zásady fair play,“ dodal místopředseda Českého olympijského výboru Filip Šuman.

Špičkoví sportovci šíří dobré jméno kraje

Sportovci, jež vynikají v mezinárodním měřítku, jsou motivací pro mladé lidi, kteří teprve uvažují o tom, jakému sportu se budou věnovat. Foto | Olomoucký kraj

Do sídla Olomouckého kraje zavítali nejúspěšnější sportovci regionu, aby se setkali se zástupci hejtmanství. V polovině září je přijal hejtmán Josef Suchánek a Michal Zácha – náměstek pro oblast sportu.

„Rád jsem všem sportovcům a sportovkyním poděkoval za úspěšnou reprezentaci našeho regionu, a to nejen na tuzemských soutěžích, ale také na prestižních sportovních podnicích v zahraničí. Pro dobré jméno Olomouckého kraje udělali opravdu mnoho,“

uvedl hejtmán Suchánek. Na setkání dorazili kanoisté, kteří ovládli světový šampionát pro juniory ve slovinské Lublani. Ze sedmnácti medailí, které tam české národní družstvo získalo, jich rovných deset vybojovali právě kanoisté z Olomouce. Příležitost promluvit si s hejtmánem využila i juniorská světová šampionka v kanoistice Klára Knebllová. O zážitky z olympijských her se pak podělili veslař Miroslav Vraštil, šermíř Jakub Jurka a plavkyně Barbora Janíčková.

Prostějov hostil mistrovství republiky v twirlingu

Naše nejlepší mažoretky a twirleři porovnali po dvouleté pauze své dovednosti na Mistrovství České republiky ve twirlingu pořádané Svazem mažoretek a twirlingu ČR (SMTČR). V Národním sportovním centru v Prostějově se během dvoudenního sportovního šampionátu představilo 84 soutěžících z 19 klubů v různých disciplínách. Závodilo se v kategoriích sólo 1 hůlka / 2 hůlky / 3 hůlky, rytmické taneční sólo, X-strut, duo, taneční tým, twirlingový tým a v doplňkové disciplíně pompony. „Významným faktem je, že twirling slaví v letošním roce 20 let působení

v naší zemi. Za tu dobu se tento nádherný estetický sport, který má kořeny v USA a k nám přišel

díky spolupráci s francouzskými lektory, dostal do povědomí veřejnosti. Zásahu na tom mají všichni čeští twirleři a především ti, kteří Českou republiku pravidelně úspěšně reprezentují na mezinárodních soutěžích,“ uvedla Lenka Klepalová, členka Výkonné rady SMTČR. Twirling není ryze dívčí sport, jak by se na první pohled mohlo zdát. Dokazuje to i cena za nejlepší sólovou choreografii, kterou získal pro letošní rok Martin Kotouč. Záznam soutěže a podrobné výsledky jsou k dispozici na webu.

MAŽORETKY

Pohybová aktivita, která se řadí mezi estetické sporty, kombinující základní práci s hůlkou, pochod a taneční kroky za nezbytného hudebního doprovodu. Soutěží se ve velkých i malých skupinových formacích a také v kategorii sólo a duo.

TWIRLING

Halový sport, který kombinuje gymnastiku, tanec a baletní přípravu s prací twirlingové hůlky. Bývá často přirovnáván k moderní gymnastice. Tento sport vyžaduje výbornou fyzickou koordinaci, flexibilitu, správné držení těla, správnou techniku hůlky a těla, smysl pro estetiku a hudební sluch.

www.majorettes-twirling.cz